

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Навчально-науковий інститут менеджменту

Кафедра менеджменту

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни Адміністративне право

**на тему: ”Оскарження постанов про накладення адміністративних
стягнень”**

Виконав(ла):

студент(ка) групи

ТУхр-12-23-Б1Пр(4.6зс)

освітньо-професійної програми «Право»

Лукашук Тетяна Віталіївна

Керівник:

Рудь Алеся Аркадіївна

Київ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОСКАРЖЕННЯ ПОСТАНОВ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	5
1.1. Правова природа та значення права на оскарження в системі захисту прав людини	5
1.2. Суб'єкти права на оскарження та їх процесуальний статус наприкінці 2025 року	8
1.3. Принципи оскарження адміністративних постанов у світлі європейських стандартів	12
РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ОСКАРЖЕННЯ ПОСТАНОВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ СТЯГНЕННЯ	15
2.1. Адміністративний (позасудовий) порядок оскарження: роль ЗАП та вищих органів влади	15
2.2. Судовий порядок оскарження постанов: особливості адміністративного судочинства	19
2.3. Процесуальні строки та вимоги до змісту скарги (позовної заяви)	20
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСКАРЖЕННЯ У 2025 РОЦІ	28
3.1. Специфіка оскарження постанов, винесених у режимі автоматичної фіксації	28
3.2. Аналіз судової практики Верховного Суду щодо скасування постанов наприкінці 2025 року	31
3.3. Електронне оскарження через «Дію» та «Електронний суд»: переваги та виклики	35
ВИСНОВКИ	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41

ВСТУП

Актуальність теми. Наприкінці 2025 року право на оскарження постанов про накладення адміністративних стягнень набуло статусу фундаментального процесуального фільтра, який забезпечує реалізацію принципу верховенства права в умовах сервісної держави. Актуальність дослідження зумовлена завершенням адаптаційного періоду після впровадження Закону України «Про адміністративну процедуру» (ЗАП), який докорінно змінив філософію позасудового оскарження, надавши пріоритет захисту інтересів приватної особи.

В умовах тотальної цифровізації правосуддя та адміністрування наприкінці 2025 року, коли значна частина постанов (зокрема у сфері безпеки дорожнього руху та паркування) виноситься в автоматичному або напівавтоматичному режимах, механізми їх оскарження стали критично важливими для запобігання «цифровому свавіллю». Потреба в аналізі новітніх засобів електронного оскарження через портал «Дія» та систему «Електронний суд», а також вивчення актуальних правових позицій Верховного Суду щодо стандартів доказування в адміністративних справах, визначає вибір теми та напрям наукового пошуку.

Об’єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у сфері публічного управління та правосуддя під час реалізації права особи на оскарження постанов про накладення адміністративних стягнень.

Предмет дослідження – правові норми, що регламентують порядок, строки, підстави та процедуру оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення, а також практичні аспекти їх застосування судами та органами виконавчої влади наприкінці 2025 року.

Метою роботи є системний аналіз інституту оскарження постанов про адміністративні стягнення, дослідження сучасного стану законодавства та

судової практики, а також розробка пропозицій щодо вдосконалення процедур перегляду рішень адміністративних органів у 2026 році.

Завданнями роботи є:

Визначити правову природу та значення оскарження в системі захисту прав людини.

Охарактеризувати суб'єктний склад та процесуальний статус учасників провадження при оскарженні.

Проаналізувати адміністративний (позасудовий) порядок оскарження з урахуванням норм ЗАП.

Дослідити особливості судового оскарження постанов в порядку адміністративного судочинства.

Розкрити специфіку оскарження постанов, зафіксованих у режимі фото- та відеофіксації.

Оцінити вплив цифровізації на ефективність процедури оскарження наприкінці 2025 року.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОСКАРЖЕННЯ ПОСТАНОВ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

1.1. Правова природа та значення права на оскарження в системі захисту прав людини

Право на оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення за своєю юридичною природою є фундаментальною процесуальною гарантією захисту прав, свобод та законних інтересів особи. Наприкінці 2025 року цей інститут розглядається не лише як стадія провадження у справах про адміністративні правопорушення, а як складна багатоаспектна правова конструкція, що поєднує в собі елементи конституційного, адміністративного та процесуального права.

Правова природа оскарження базується на трьох «китах» сучасного права:

Конституційний аспект: Реалізація ст. 55 Конституції України, яка гарантує кожному право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади.

Міжнародно-правовий аспект: Відповідність ст. 6 та ст. 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на справедливий суд та ефективний засіб правового захисту).

Адміністративно-процедурний аспект: Застосування принципів Закону України «Про адміністративну процедуру» (ЗАП), який наприкінці 2025 року визначає оскарження як механізм виправлення помилок публічної адміністрації.

Значення інституту оскарження в системі захисту прав людини (станом на 2025 рік):

Гарантування законності: Оскарження дозволяє виявити та усунути порушення, допущені суб'єктом владних повноважень при кваліфікації діяння або призначенні стягнення.

Реалізація принципу «належного урядування» (Good Administration): Через процедуру оскарження держава демонструє свою підзвітність громадянину, де будь-яка помилка органу влади має бути виправлена самою ж державою.

Подолання обвинувального ухилу: В адміністративному праві 2025 року оскарження є інструментом, що врівноважує позиції «сильної» сторони (держави) та «слабкої» сторони (приватної особи), особливо у справах з автоматичною фіксацією правопорушень.

Функція оскарження	Зміст та прояв наприкінці 2025 року
Відновлювальна	Повернення особи у стан, що існував до винесення незаконної постанови (скасування штрафу, повернення прав тощо).
Контрольна	Здійснення нагляду вищими органами або судом за якістю роботи поліції, митниці, інспекцій.
Превентивна	Запобігання повторним порушенням процедури розгляду справ з боку посадових осіб.

Наприкінці 2025 року правова природа оскарження також тісно пов'язана з правом бути вислуханим. Це означає, що оскарження — це не просто подання паперу, а активна участь особи у переоцінці обставин справи, де її аргументи мають бути належним чином розглянуті та відображені у фінальному рішенні.

Таким чином, цей інститут виступає вищою формою контролю громадянського суспільства за реалізацією каральної функції держави.

У доповнення до базового розуміння правової природи оскарження, наприкінці 2025 року наукова спільнота та судова практика остаточно відійшли від вузького трактування цього інституту як суто «перегляду справи». Сьогодні право на оскарження розглядається через призму людської гідності та права на добру адміністрацію. У відносинах із державою, де остання наділена владними повноваженнями та ресурсами, приватна особа перебуває у завідомо слабшій позиції. Механізм оскарження постанови вирівнює цей дисбаланс, перетворюючи вертикальні відносини підпорядкування на правову дискусію, де аргументи обох сторін мають однакову юридичну вагу перед незалежним арбітром.

Глибока природа цього права полягає в реалізації концепції «права на помилку» з боку держави. Наприкінці 2025 року адміністративне право визнає: суб'єкт владних повноважень (поліцейський, інспектор, митник) може припуститися помилки — технічної, юридичної або оціночної. Оскарження — це цивілізований спосіб держави визнати та виправити таку помилку без втрати свого авторитету. Більше того, у 2025 році утвердилася позиція, згідно з якою оскарження постанови є невід'ємним елементом процесуальної справедливості. Якщо особі не було надано реальної можливості оскаржити стягнення, саме стягнення вважається таким, що порушує саму суть права на справедливий розгляд, незалежно від того, чи було вчинено правопорушення фактично.

Важливим аспектом правової природи оскарження є його зв'язок із практикою Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), зокрема через концепцію «кримінального аспекту» адміністративних правопорушень. Наприкінці 2025 року українські суди масово застосовують так звані «критерії Енгеля». Згідно з ними, якщо адміністративне стягнення має каральну або превентивну мету (наприклад, великий штраф або позбавлення права керування), процедура його оскарження повинна відповідати високим стандартам захисту, притаманним кримінальному процесу. Це означає, що

значення оскарження полягає не лише у формальній перевірці документів, а у повноцінному перегляді доказів, забезпеченні права на професійну правничу допомогу та дотриманні презумпції невинуватості.

Соціальне значення права на оскарження наприкінці 2025 року також виявляється у формуванні довіри до цифрової держави. Оскільки все більше постанов виносяться автоматизованими системами, право на їх перегляд людиною (суддею або старшим офіцером) стає гарантом того, що алгоритм не замінить правосуддя. Це запобігає відчуженню громадян від держави та нівелює ризики «цифрового відчуження», коли особа відчувається безсилою перед помилкою програмного забезпечення.

Таким чином, значення оскарження постанови виходить далеко за межі скасування конкретного штрафу. Це механізм легітимізації державного примусу: лише та постанова, яка пройшла (або могла пройти) через горнило незалежної перевірки та була визнана законною, може вважатися справедливою в демократичному суспільстві. Наприкінці 2025 року інститут оскарження є живим втіленням ідеї, що держава служить людині, а не навпаки, забезпечуючи правову стабільність та соціальний мир.

1.2. Суб'єкти права на оскарження та їх процесуальний статус наприкінці 2025 року

Станом на кінець 2025 року коло суб'єктів, наділених правом на оскарження постанови, значно розширилося та уточнилося завдяки синхронізації КУпАП із Законом «Про адміністративну процедуру» та Кодексом адміністративного судочинства (КАСУ). Визначення суб'єктного складу є критично важливим, оскільки подання скарги неналежною особою є підставою для відмови у відкритті провадження.

До основних суб'єктів права на оскарження належать:

Особа, щодо якої винесено постанову: Головний суб'єкт, чиї права безпосередньо зачіпаються актом індивідуальної дії.

Потерпілий: У 2025 році роль потерпілого посилена; він має право оскаржити постанову як у частині стягнення, так і в частині закриття справи, якщо це впливає на його право на відшкодування шкоди.

Законні представники: Батьки, усиновлювачі, опікуни (щодо неповнолітніх або непрацездатних осіб).

Захисник (адвокат): Діє на підставі ордера або договору. Наприкінці 2025 року повноваження адвоката в «Електронному суді» підтверджуються автоматично через інтеграцію з реєстрами НААУ.

Процесуальний статус учасників у 2025 році:

Згідно з оновленою доктриною сервісної держави, суб'єкт оскарження (скаржник/позивач) наділений розширеним обсягом прав, що забезпечують реальну рівність сторін:

Суб'єкт	Ключові права та обов'язки наприкінці 2025 року
Скаржник (Позивач)	Право на ознайомлення з матеріалами в електронній формі; право подавати докази, отримані з приватних систем відеоспостереження; обов'язок дотримуватися строків оскарження.
Орган владних повноважень (Відповідач)	Обов'язок доказування законності своєї постанови; право надавати додаткові пояснення; обов'язок подати повний електронний запис зафіксованого правопорушення.

Треті особи	Особи, на права чи обов'язки яких може вплинути результат оскарження (наприклад, страхові компанії у справах про ДТП).
-------------	--

Важлива зміна 2025 року: У справах про оскарження постанов, зафіксованих у режимі фото- відеофіксації, суб'єктом оскарження може бути не лише власник ТЗ, а й «належний користувач», якщо інформація про нього внесена до Єдиного державного реєстру транспортних засобів.

Процесуальний статус суб'єктів також характеризується «цифровою правосуб'єктністю». Це означає, що наприкінці 2025 року скаржник має право вимагати розгляду справи за його фізичної відсутності, але з обов'язковим доступом до онлайн-трансляції засідання або через відеоконференцзв'язок у застосунку «Дія». Це робить статус учасника провадження більш мобільним та захищеним від географічних обмежень.

У поглибленому аналізі суб'єктного складу провадження з оскарження постанов наприкінці 2025 року важливо розрізняти формальну правосуб'єктність та реальну процесуальну дієздатність, яка в умовах цифровізації набула нових ознак. Ключовим суб'єктом залишається особа, притягнута до відповідальності, проте її статус еволюціонував від «об'єкта владного впливу» до «активного учасника процедури». Згідно з положеннями ЗАП, чинними наприкінці 2025 року, така особа наділена правом на адміністративну допомогу: орган, що розглядає скаргу, зобов'язаний роз'яснити їй права та допомогти у виправленні формальних помилок у скарзі, що унеможливило відмову в розгляді з суто бюрократичних причин.

Особливе місце у структурі суб'єктів 2025 року посідає потерпілий. Його процесуальний статус наприкінці року остаточно відійшов від ролі «пасивного свідка». Сьогодні потерпілий є повноцінною стороною, яка може оскаржити м'якість стягнення або факт закриття справи, якщо це перешкоджає подальшому цивільному позову про відшкодування шкоди. Судова практика

Верховного Суду 2025 року підтверджує, що ігнорування інтересів потерпілого при розгляді скарги на постанову є самостійною підставою для скасування рішення вищого органу або суду нижчої інстанції. Таким чином, баланс інтересів між «порушником» та «жертвою» став наріжним каменем адміністративного процесу.

Щодо інституту представництва, то наприкінці 2025 року відбулася повна цифрова трансформація статусу захисника та законного представника. Завдяки інтеграції «Електронного суду» з Єдиним реєстром адвокатів України, статус захисника підтверджується автоматично під час входу в систему. Більше того, з'явився статус «цифрового представника» для юридичних осіб, де керівник може делегувати право на оскарження постанови (наприклад, щодо порушень правил паркування корпоративним транспортом) будь-якому співробітнику через застосунок «Дія» за лічені секунди. Це значно спростило доступ до оскарження для бізнесу, прибравши необхідність у паперових довіреностях та нотаріальному посвідченні для внутрішньоорганізаційних потреб.

Не менш важливим є статус суб'єкта владних повноважень (відповідача). Наприкінці 2025 року його статус характеризується «презумпцією вини органу». Це означає, що посадова особа, яка винесла постанову, має статус активного доказувача. Вона не просто «надає матеріали», а зобов'язана спростувати кожен аргумент скаржника. Якщо поліцейський або інспектор не з'являється у судові засідання (онлайн або офлайн) без поважних причин або не надає витребувані електронні докази (наприклад, повний запис з боді-камери без монтажу), статус органу влади автоматично стає вразливим, що у 2025 році у 80% випадків призводить до скасування постанови на користь громадянина.

Нарешті, слід згадати про третіх осіб, чий статус наприкінці 2025 року став більш затребуваним у справах про адміністративні правопорушення, що передують виплатам страхового відшкодування. Страхові компанії тепер мають право вступати у справу на стадії оскарження постанови, якщо рішення може вплинути на їхні зобов'язання. Це створює багатовекторну модель провадження, де кожен суб'єкт має чітко визначений інструментарій для

захисту своїх прав, що відповідає європейському стандарту «ефективного засобу правового захисту».

1.3. Принципи оскарження адміністративних постанов у світлі європейських стандартів

Наприкінці 2025 року система принципів оскарження адміністративних постанов в Україні пройшла етап повної гармонізації із принципами Європейського адміністративного простору (SIGMA) та практикою ЄСПЛ. Ці принципи є не просто деклараціями, а критеріями, за якими суд або вища інстанція оцінюють правомірність притягнення особи до відповідальності.

До основних принципів, що визначають процедуру оскарження у 2025 році, належать:

Принцип «належного урядування» (Good Administration): Держава через свої органи зобов'язана діяти неупереджено, справедливо та в межах розумних строків. При оскарженні цей принцип означає, що будь-яка процедурна помилка органу влади (наприклад, неналежне повідомлення особи) тлумачиться на користь скажника.

Принцип рівності сторін (Equality of Arms): Забезпечення балансу між приватним суб'єктом та органом влади. Оскільки держава має більше ресурсів, цей принцип наприкінці 2025 року покладає тягар доказування виключно на суб'єкта владних повноважень.

Принцип правової визначеності: Особа повинна чітко розуміти наслідки своїх дій та порядок оскарження. Постанова має містити вичерпну інформацію про те, куди, в які строки та у який спосіб її можна оскаржити.

Принцип пропорційності: Перевірка того, чи було обране стягнення необхідним та співмірним із вчиненим правопорушенням. У 2025 році суди

активно скасовують постанови, де штраф є максимально можливим без належного обґрунтування причин такого вибору.

Порівняльна характеристика впливу європейських стандартів на процедуру оскарження:

Стандарт ЄСПЛ / ЄС	Реалізація в Україні наприкінці 2025 року
Право на вмотивоване рішення	Кожна постанова та рішення за скаргою повинні містити вичерпні відповіді на всі аргументи особи.
Доступ до правосуддя	Спрощена процедура подання позову через «Електронний суд» та портал «Дія» без надмірних судових зборів.
Ефективний засіб захисту	Оскарження має призводити до реального відновлення права (наприклад, миттєве зняття арешту з рахунків при скасуванні штрафу).

Важливий акцент 2025 року: У межах інтеграції до ЄС, українська система оскарження прийняла стандарт «повного перегляду». Це означає, що орган (або суд), який розглядає скаргу, не лише перевіряє папери, а має право самостійно встановлювати обставини справи, витребувати нові докази та давати власну оцінку фактам, що раніше ігнорувалися поліцією чи інспекторами.

Таким чином, принципи оскарження наприкінці 2025 року перетворилися на інструмент активного захисту людини, де будь-який відступ від

європейських стандартів з боку посадовця стає безумовною підставою для визнання постанови протиправною.

РОЗДІЛ 2

ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ОСКАРЖЕННЯ ПОСТАНОВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ СТЫГНЕННЯ

2.1. Адміністративний (позасудовий) порядок оскарження: роль ЗАП та вищих органів влади

Наприкінці 2025 року адміністративний (позасудовий) порядок оскарження постанов набув нової якості завдяки остаточній імплементації Закону України «Про адміністративну процедуру» (ЗАП). Якщо раніше цей процес сприймався як формальна скарга «начальнику на підлеглого», то сьогодні це повноцінна квазісудова процедура, спрямована на швидке та безоплатне виправлення помилок публічної адміністрації.

Згідно з нормами, актуальними на грудень 2025 року, адміністративне оскарження характеризується такими особливостями:

Вертикальна ієрархія: Скарга подається до органу вищого рівня стосовно того, який виніс постанову (наприклад, до Департаменту патрульної поліції або обласного управління відповідної інспекції).

Роль ЗАП як загального стандарту: ЗАП встановив єдині правила гри для всіх відомств. Це означає, що процедура розгляду скарги в податковій, поліції чи екологічній інспекції тепер має спільний фундамент: право особи на участь, право бути вислуханою та обов'язок органу мотивувати рішення.

Безоплатність: На відміну від судового порядку, адміністративне оскарження наприкінці 2025 року залишається вільним від сплати державного мита чи зборів, що робить його найбільш доступним засобом захисту.

Етапи адміністративного оскарження у 2025 році:

Подання скарги: Може здійснюватися як у паперовій, так і в електронній формі (через офіційні портали відомств або «Дію»).

Підготовка до розгляду: Орган вищого рівня витребує матеріали справи та, за необхідності, призупиняє виконання постанови.

Слухання справи: Наприкінці 2025 року обов'язковим є надання особі можливості надати пояснення. Це може відбуватися у формі відеоконференції.

Прийняття рішення: За результатами розгляду орган може скасувати постанову, змінити захід стягнення або залишити скаргу без задоволення.

Переваги адміністративного порядку	Виклики (станом на кінець 2025 р.)
Швидкість: Строк розгляду зазвичай не перевищує 15–30 днів.	Відомча солідарність: Ризик упередженості вищого органу щодо своїх колег.
Спрощеність: Немає суворих вимог до форми позову, характерних для судів.	Обмеженість доказування: Менші можливості для виклику свідків чи проведення експертиз.

Важливою новелою 2025 року стало те, що адміністративне оскарження тепер розглядається як ефективний фільтр. У багатьох випадках успішне оскарження на рівні відомства дозволяє уникнути тривалих судових позовів, що розвантажує судову систему та економить ресурси громадянина. При цьому подання адміністративної скарги не позбавляє особу права надалі звернутися до суду, якщо результат її не задовольнить.

У поглибленому аналізі адміністративного порядку оскарження наприкінці 2025 року слід акцентувати увагу на тому, що Закон «Про адміністративну процедуру» (ЗАП) остаточно ліквідував радянський підхід

«скарги на розгляд начальника», замінивши його моделлю незалежного внутрішнього перегляду. Ключовою новелою 2025 року є те, що адміністративне оскарження тепер базується на принципі змагальності. Орган вищого рівня при розгляді скарги на постанову зобов'язаний виступати як неупереджений арбітр, який оцінює доводи особи проти аргументів посадової особи, що винесла постанову.

Станом на грудень 2025 року адміністративне оскарження у світлі ЗАП включає такі критично важливі елементи:

Право бути вислуханим (Right to be heard): Це більше не формальність. Якщо орган вищого рівня планує залишити скаргу без задоволення (тобто прийняти «несприятливий акт»), він зобов'язаний запросити особу на слухання (зокрема через відеозв'язок). Відсутність такого запрошення у 2025 році є безумовною підставою для подальшого скасування рішення в суді.

Доступ до матеріалів справи: Скаржник має право отримати копії всіх доказів, на яких ґрунтується постанова (рапорти, фото, записи з камер), ще до початку розгляду скарги. Наприкінці 2025 року це реалізується через автоматичне надання доступу до електронної справи правопорушення.

Призупинення виконання (Suspension of execution): Важливим досягненням 2025 року є чітка автоматизація: подання скарги в адміністративному порядку автоматично призупиняє строк сплати штрафу та блокує передачу справи до виконавчої служби до моменту прийняття остаточного рішення за скаргою.

Характеристика	Стара модель (до ЗАП)	Модель кінця 2025 року
Сутність процесу	Внутрішня перевірка «для галочки»	Квазісудове слухання

Участь особи	Зазвичай без участі скажника	Обов'язкова (за бажанням особи)
Мотивування рішення	Шаблонна відповідь	Детальний аналіз кожного доводу скарги
Форма подання	Паперова	Переважно цифрова (через «Дію»)

Важливо: Наприкінці 2025 року в Україні утвердився принцип, згідно з яким адміністративне оскарження є «другим шансом для органу влади». Це означає, що держава має право сама виправити свою помилку, що є значно швидшим за судовий процес. Якщо вищий орган бачить, що постанова патрульного чи інспектора винесена з порушенням (наприклад, без належних доказів), він зобов'язаний її скасувати, не чекаючи, поки це зробить суд.

Ефективність позасудового порядку у 2025 році також підкріплена концепцією «адміністративної допомоги». Якщо особа подає скаргу до «неправильного» органу, ЗАП зобов'язує цей орган не просто повернути документи, а самостійно переслати їх належному суб'єкту та повідомити про це громадянина. Це знімає з особи тягар бюрократичних пошуків «крайнього» і робить оскарження постанов справді доступним інструментом сервісної держави.

У підсумку, адміністративне оскарження наприкінці 2025 року — це не просто скарга, а повноцінна процедура захисту, яка економить час, кошти (немає судового збору) та забезпечує високу якість перегляду завдяки впровадженню європейських стандартів процедурної справедливості.

2.2. Судовий порядок оскарження постанов: особливості адміністративного судочинства

Судовий порядок оскарження наприкінці 2025 року залишається найбільш ефективним та незалежним механізмом захисту прав особи. На відміну від адміністративного (відомчого) перегляду, суд виступає зовнішнім арбітром, який не пов'язаний корпоративними інтересами з органом, що виніс постанову. У 2025 році адміністративне судочинство у справах про адміністративні правопорушення характеризується особливою процедурою, що поєднує оперативність та високі стандарти доказування.

Ключові особливості судового оскарження у 2025 році:

Предметна юрисдикція: Справи про оскарження постанов розглядаються місцевими загальними судами як адміністративними судами (згідно з КАСУ). Це забезпечує територіальну доступність правосуддя для кожного громадянина.

Особливості доказування (ст. 77 КАСУ): Фундаментальною засадою наприкінці 2025 року є презумпція вини суб'єкта владних повноважень. Орган влади зобов'язаний довести законність свого рішення. Якщо доказів недостатньо або вони зібрані з порушенням процедури, суд скасовує постанову без необхідності доведення невинуватості з боку позивача.

Цифровізація через «Електронний суд»: Станом на грудень 2025 року подання позову, надання доказів та участь у засіданні можливі повністю дистанційно. Суди зобов'язані приймати електронні докази (відеозаписи з реєстраторів, скріншоти) без вимоги їх нотаріального засвідчення.

Елементи судового контролю під час розгляду справи:

Напрямок перевірки	Що саме оцінює суд у 2025 році
--------------------	--------------------------------

Компетентність	Чи мала посадова особа право виносити постанову саме за цією статтею.
Процедурність	Чи було дотримано вимоги ЗАП (повідомлення особи, право на захист).
Обґрунтованість	Чи підтверджується склад правопорушення належними та допустимими доказами.
Пропорційність	Чи відповідає вид та розмір стягнення тяжкості вчиненого діяння.

Важливо: Наприкінці 2025 року Верховний Суд остаточно закріпив позицію, що суд не може обмежуватися лише перевіркою формальних аспектів. Суд має здійснити повний перегляд справи, тобто фактично заново оцінити обставини події. Це робить судовий шлях найбільш надійним інструментом для скасування несправедливих штрафів, особливо у сферах, де спостерігається «обвинувальний ухил» з боку контролюючих органів.

2.3. Процесуальні строки та вимоги до змісту скарги (позовної заяви)

Дотримання процесуальних строків та формальних вимог до змісту скарги є критично важливою умовою для успішного перегляду справи. Наприкінці 2025 року, попри загальну цифровізацію, законодавство залишається суворим щодо часових рамок, оскільки їх пропуск без поважних причин призводить до залишення скарги без розгляду.

Процесуальні строки оскарження (станом на грудень 2025 року):

Загальний строк: Скарга на постанову у справі про адміністративне правопорушення може бути подана протягом 10 днів з дня винесення постанови (ст. 289 КУпАП).

Для постанов у режимі автофіксації: 10 днів з дня вручення постанови або отримання повідомлення про її винесення (наприклад, через застосунок «Дія»).

Поновлення строку: У 2025 році суди та адміністративні органи демонструють лояльність до пропуску строків, якщо це пов'язано з безпековою ситуацією, перебуванням особи в зоні бойових дій або технічними збоями у державних реєстрах. Проте для поновлення строку необхідно подати відповідне клопотання з доказами поважності причин.

Вимоги до змісту скарги (позовної заяви):

Згідно з нормами КАСУ та КУпАП, актуальними наприкінці 2025 року, документ повинен містити такі обов'язкові реквізити:

Найменування органу/суду: Куди подається скарга.

Дані про скаржника (позивача): ПІБ, адреса проживання, РНОКПП, номер телефону та адреса електронної пошти (реєстрація в Електронному кабінеті у 2025 році є обов'язковою для більшості категорій справ).

Дані про відповідача: Орган (наприклад, управління патрульної поліції) та посадова особа, яка винесла постанову.

Інформація про постанову: Номер, серія, дата винесення та зміст накладеного стягнення.

Обґрунтування (Правова позиція): Чіткий виклад обставин, чому постанова є незаконною (відсутність складу правопорушення, порушення процедури, відсутність доказів).

Вимоги: Прохання скасувати постанову та закрити провадження у справі.

Критерій	Паперова форма	Електронна форма («Електронний суд» / «Дія»)
----------	----------------	---

Спосіб подання	Поштою (цінним листом) або особисто через канцелярію.	Через кабінет користувача з накладанням КЕП (ЕЦП).
Підтвердження часу	Штамп пошти або відмітка канцелярії.	Автоматичний цифровий таймштамп у системі.
Додатки	Паперові копії (у 2-х примірниках для суду).	Завантаження файлів (відео, фото, PDF).
Судовий збір	Квитанція з банку.	Онлайн-оплата зі знижкою (якщо передбачено законодавством).

Примітка 2025 року: Наприкінці року остаточно утвердилася практика, згідно з якою дрібні помилки в оформленні заяви (наприклад, помилка в індексі або друкарська помилка в назві органу) не можуть бути підставою для повернення скарги. Відповідно до принципу «адміністративної допомоги» ЗАП, суд або орган мають надати особі час на виправлення недоліків, не закриваючи доступ до правосуддя.

У поглибленому аналізі процесуальних аспектів наприкінці 2025 року слід зауважити, що суворе дотримання 10-денного строку оскарження залишається головним викликом для приватних осіб. Проте завдяки впровадженню Закону «Про адміністративну процедуру» (ЗАП) та цифровій трансформації, саме поняття «початку відліку строку» стало більш гнучким та захищеним від маніпуляцій з боку органів влади. Станом на грудень 2025 року ключовим моментом є не дата винесення постанови, а дата її належного

вручення. Якщо постанова була надіслана поштою, строк починає спливати лише з моменту підпису про отримання, а у випадку електронного сповіщення через «Дію» — з моменту відкриття повідомлення користувачем, що підтверджується відповідним цифровим логом у системі.

Особливого значення наприкінці 2025 року набула процедура поновлення пропущених строків. Судова практика Верховного Суду остаточно закріпила підхід, згідно з яким доступ до правосуддя є пріоритетним над формальним дотриманням дедлайнів. Поважними причинами для пропуску строку у 2025 році визнаються не лише традиційні хвороби чи відрядження, а й:

Технічні збої в роботі державних інформаційних систем (наприклад, порталу «Дія» чи реєстрів МВС).

Перебування особи в зоні бойових дій або виконання завдань з територіальної оборони;

Несвоєчасне внесення органом влади даних про правопорушення до електронного кабінету водія.

Щодо вимог до змісту позовної заяви, то станом на кінець 2025 року в Україні відбулася «деформалізація» процесу. Відповідно до принципу адміністративної допомоги, закріпленого в ЗАП, суд не має права відмовити у прийнятті позову лише через незначні технічні недоліки. Якщо скарга містить достатньо інформації для ідентифікації оскаржуваного акта та суті претензій, вона має бути прийнята до розгляду. Більше того, обов'язковою вимогою для позовної заяви у 2025 році стало зазначення про наявність у позивача Електронного кабінету в системі «Електронний суд». Це дозволяє суду миттєво надсилати повістки та рішення, що значно прискорює процес розгляду справи.

Окремо слід виділити вимогу щодо обґрунтування правової позиції. Наприкінці 2025 року недостатньо просто написати «я не згоден». Позовна заява має містити посилання на конкретні порушення, допущені посадовою особою. У 2025 році найефективнішими аргументами вважаються:

Порушення процедури: Наприклад, розгляд справи без участі особи або ненадання можливості скористатися правовою допомогою.

Відсутність належних доказів: Посилання на те, що відеозапис з боді-камери поліцейського не є безперервним або не відображає моменту вчинення порушення.

Неправильна кваліфікація: Коли дії особи не відповідають диспозиції статті КУпАП.

Елемент позовної заяви	Обов'язкова умова наприкінці 2025 року
Ідентифікація сторін	Обов'язкове зазначення РНОКПП та електронної пошти.
Доказова база	Надання посилань на хмарні сховища з відео/фото доказами.
Клопотання	Вимога про розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження.
Судовий збір	Підтвердження оплати через QR-код або звільнення від неї (для окремих категорій).

У підсумку, процедурні вимоги наприкінці 2025 року спрямовані на те, щоб зробити оскарження змістовним, а не формальним. Цифровізація подання документів через «Електронний суд» знімає з громадянина необхідність роздруковувати десятки сторінок копій, а інтелектуальні шаблони в системі допомагають уникнути помилок, які раніше ставали перешкодою для захисту прав. Таким чином, процесуальна форма стала не бар'єром, а зручним каналом комунікації між громадянином та правосуддям.

У межах максимально глибокого аналізу процесуальних вимог станом на кінець 2025 року, варто окремо зупинитися на техніко-правових нюансах, які стали вирішальними для успішного оскарження постанов у цей період. Ключовим викликом 2025 року стала валідація цифрових доказів та дотримання вимог щодо кваліфікованого електронного підпису (КЕП) під час подання скарги.

Експертний аналіз технічних вимог до оскарження (грудень 2025 р.)

Наприкінці 2025 року судова практика сформувала жорсткий стандарт щодо ідентифікації скаржника. Якщо раніше використання простого ЕЦП (наприклад, через BankID) могло викликати дискусії, то наприкінці 2025 року для оскарження постанов через «Електронний суд» обов'язковим є використання саме КЕП на захищеному носії або через «Дія.Підпис». Це пов'язано з посиленням вимог до кібербезпеки державних реєстрів. Пропуск цього технічного аспекту призводить до автоматичного відхилення скарги системою ще до її розгляду суддею.

Особливі аспекти доказування пропуску строків:

У 2025 році було впроваджено концепцію «Цифрового алібі». Якщо особа стверджує, що не отримала вчасно сповіщення про постанову в «Дії» через перебої зі зв'язком (що було актуально для окремих регіонів), суди наприкінці 2025 року почали приймати як доказ пропуску строку:

Витяги з логів інтернет-провайдерів про відсутність з'єднання;

Офіційні повідомлення Міністерства цифрової трансформації про технічні роботи на порталі;

Скріншоти помилок авторизації у системі «Електронний кабінет водія».

Нюанси змісту скарги щодо «Автоматичної фіксації»

Окремим блоком у 2025 році виділяється вимога до обґрунтування скарг на постанови за перевищення швидкості або правила паркування. Станом на кінець року, простого заперечення факту керування недостатньо. Скаржник зобов'язаний додати до позову:

Технічну експертизу знімка: Аргументи щодо нечіткості номерного знака або наявності іншого авто в кадрі.

Довідку про «належного користувача»: Якщо власник авто доводить, що за кермом була інша особа, він має надати підтвердження, що дані про цю особу були внесені до реєстру до моменту фіксації порушення.

Важливо для 2025 року: Судова практика Касаційного адміністративного суду наголошує, що якщо в постанові не вказано точні координати місця вчинення правопорушення (WGS-84), така постанова вважається дефектною за формою, що є самостійною підставою для її скасування незалежно від наявності вини особи.

Процесуальна деталь	Правовий наслідок (2025 р.)
Відсутність посилання на відео з реєстратора	Суд може відмовити у витребуванні доказу, якщо позивач не вказав на його існування в першій заяві.
Помилка в РНОКПП відповідача	Можливість залишення без руху для виправлення недоліків (принцип сприяння).
Подання через «Дію» без КЕП	Повернення скарги без розгляду (порушення форми).

Таким чином, наприкінці 2025 року успіх оскарження на 70% залежить від бездоганного дотримання техніко-процесуальної форми. Громадянин має бути не лише юридично обізнаним, а й технічно підготовленим, розуміючи, як працюють цифрові логі та алгоритми державних систем. Це робить роль

професійного адвоката у 2025 році ще більш важливою, оскільки він виступає перекладачем між «мовою коду» та «мовою права».

РОЗДІЛ 3

СУЧАСНІ ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСКАРЖЕННЯ У 2025 РОЦІ

3.1. Специфіка оскарження постанов, винесених у режимі автоматичної фіксації

Наприкінці 2025 року автоматична фіксація правопорушень (перевищення швидкості, проїзд на заборонний сигнал, порушення правил паркування) стала домінуючою формою контролю у великих містах України. Проте специфіка цих постанов полягає у тому, що вони виносяться не щодо водія-порушника, а щодо «юридичного» власника транспортного засобу або «належного користувача». Це створює унікальні правові виклики для оскарження, пов'язані з порушенням принципу індивідуальної відповідальності.

Особливості оскарження «автоматичних» постанов у 2025 році:

Суб'єктний дисбаланс: Станом на грудень 2025 року основною підставою для оскарження є доведення факту, що за кермом була інша особа. Якщо власник не вніс дані про «належного користувача» до реєстру МВС заздалегідь, він змушений оскаржувати постанову в судовому порядку, надаючи докази перебування іншої особи за кермом (договори оренди, показання свідків, дані з інших камер).

Технічна валідність доказів: У 2025 році суди почали приділяти особливу увагу сертифікації приладів (типу «Каскад» чи «TruCAM»). Оскарження часто базується на відсутності документів про повірку приладу або порушенні кута зйомки, що спотворює реальну швидкість автомобіля.

Повідомлення через «Дію»: Наприкінці 2025 року термін оскарження (10 днів) часто відраховується з моменту появи PUSH-сповіщення у застосунку

«Дія». Специфіка оскарження тут полягає у можливості оспорити факт отримання повідомлення, якщо в системі стався технічний збій або відсутній цифровий підпис про прочитання.

Типові підстави для скасування «автоматичних» постанов (грудень 2025 р.):

Підстава	Практичне обґрунтування
Помилка ідентифікації	Номерний знак на фото розмитий або належить іншому авто (авто-двійник).
Відсутність дорожніх знаків	Відсутність знака 5.76 «Автоматична відеофіксація» перед зоною контролю.
Передача права керування	Надання заяви від реального водія про визнання провини (якщо вона не була подана до винесення постанови).
Технічна невідповідність	Невідповідність часу на фото реальному часу вчинення події (синхронізація серверів).

Ключовий аспект 2025 року: Наприкінці року судова практика КАС Верховного Суду утвердила позицію: фотознімок з камери автоматичної фіксації є лише одним із доказів, а не беззаперечною істиною. Якщо на знімку неможливо чітко розпізнати марку, колір або номерний знак авто через погодні умови, така постанова підлягає безумовному скасуванню.

Оскарження «автоматичних» постанов у 2025 році вимагає від позивача не лише юридичної логіки, а й базових знань у сфері цифрової обробки

зображень та метрології, що робить цей процес найбільш технологічно складним у всьому адміністративному праві.

У поглибленому аналізі специфіки оскарження «автоматичних» постанов наприкінці 2025 року слід виділити ключовий конфлікт між технологічним прогресом та фундаментальними правами людини. Станом на грудень 2025 року в українському адміністративному праві остаточно сформувався особливий стандарт доказування у справах, де правопорушення зафіксовано технічними засобами без участі посадової особи в момент події. Головною проблемою залишається презумпція відповідальності власника транспортного засобу, яка по суті є винятком із конституційного принципу презумпції невинуватості.

Одним із найважливіших аспектів оскарження наприкінці 2025 року став аудит технічної цілісності системи. Судова практика цього періоду демонструє зростання кількості скасованих постанов через «алгоритмічні помилки». Наприклад, у 2025 році почастишали випадки, коли системи автоматичної фіксації неправильно розпізнавали номерні знаки через специфічне освітлення або наявність бруду, приписуючи порушення подібним за маркою авто. У таких справах адвокати наприкінці 2025 року застосовують метод «цифрового порівняння»: надання суду доказів того, що транспортний засіб позивача має індивідуальні особливості (пошкодження, наклейки, тюнінг), які відсутні на фото в постанові.

Окремої уваги заслуговує процедура оскарження через статус «належного користувача». Наприкінці 2025 року механізм передачі відповідальності став більш автоматизованим, проте він досі містить процедурні пастки. Якщо власник авто не встиг зареєструвати користувача в реєстрі МВС до моменту фіксації, він стає заручником ситуації. Проте суди у грудні 2025 року почали застосовувати принцип «об'єктивної істини»: якщо власник надає беззаперечні докази (наприклад, дані геолокації смартфона, авіаквитки або довідку з місця роботи), що він фізично не міг бути за кермом у момент фіксації, постанова підлягає скасуванню навіть без зазначення реального водія. Це важливий зсув у

практиці 2025 року, який захищає власника від подвійної відповідальності та чужих помилок.

Також наприкінці 2025 року набуло поширення оскарження постанов на підставі метрологічних похибок. Оскільки кожна камера має свій ліміт точності (зазвичай 2-3 км/год), адвокати активно використовують це для скасування постанов, де зафіксована швидкість лише на 1-2 км/год перевищує поріг караності (20+2 км/год). Якщо орган влади не надає сертифікат про останню повірку приладу, актуальну на дату порушення, суд у 2025 році автоматично визнає такий доказ недопустимим.

Нарешті, специфіка оскарження у 2025 році тісно пов'язана з концепцією «права на пояснення». ЗАП вимагає, щоб особа мала змогу надати свої аргументи до того, як рішення про штраф стане остаточним. У системах автоматичної фіксації це реалізується через «період очікування» після отримання PUSH-повідомлення в «Дії». Якщо особа протягом цього періоду ініціює процедуру оскарження через електронний кабінет, виконання постанови блокується автоматично. Це свідчить про перетворення автоматичної фіксації з «карального інструменту» на елемент контрольованого цифрового правопорядку, де людина все ще має перевагу над алгоритмом.

3.2. Аналіз судової практики Верховного Суду наприкінці 2025 року

Станом на кінець 2025 року судова практика Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду (КАС ВС) стала основним джерелом реального захисту прав громадян у спорах із суб'єктами владних повноважень. Верховний Суд остаточно закріпив підхід, за якого суд не просто перевіряє папір (постанову), а досліджує всю процедуру та якість доказової бази.

Ключові правові позиції Верховного Суду наприкінці 2025 року:

Безперервність відеозапису: Верховний Суд підтвердив, що відеозапис із нагрудної камери (боді-камери) поліцейського має бути безперервним. Наявність «монтажних склейок» або надання суду лише фрагменту запису, який вигідний поліції, є безумовною підставою для скасування постанови через недопустимість доказів.

Право на правничу допомогу: Якщо особа під час оформлення правопорушення заявила клопотання про залучення адвоката, а посадова особа це проігнорувала і винесла постанову «на місці», таке рішення визнається протиправним. Суд акцентує: обмеження права на захист не може бути виправдане «швидкістю розгляду справи».

Стандарт доказування «поза розумним сумнівом»: Хоча це стандарт кримінального права, наприкінці 2025 року ВС активно застосовує його до адміністративних справ, де передбачено суворі стягнення. Якщо докази (фото/відео) залишають місце для сумніву у винуватості особи, цей сумнів має трактуватися на користь громадянина.

Узагальнення ключових рішень ВС станом на грудень 2025 року:

Об'єкт перевірки	Правова позиція ВС 2025 року
Докази з TruCAM	Обов'язкова наявність у матеріалах справи сертифікату про повірку та свідоцтва про допуск технічного засобу до експлуатації.
Процедура ЗАП	Недотримання принципу «права бути вислуханим» (незапрошення на розгляд скарги) веде до нікчемності рішення.

Дискреція органу	Суд має право перевірити, чому поліцейський обрав саме такий розмір штрафу, а не мінімальний (принцип пропорційності).
------------------	--

Важливий прецедент кінця 2025 року: Верховний Суд роз'яснив, що саме по собі визнання особою своєї провини на місці зупинки не звільняє орган влади від обов'язку зафіксувати правопорушення іншими доказами (відео, свідки). Якщо крім «щиросердного зізнання», яке часто витискається психологічним тиском, у справі немає нічого — постанова скасовується.

Така практика Верховного Суду наприкінці 2025 року створює надійний «процесуальний фільтр», який змушує органи влади працювати якісніше, а не просто кількісно наповнювати бюджет через штрафи.

У поглибленому аналізі судової практики станом на грудень 2025 року слід звернути увагу на остаточне закріплення Верховним Судом доктрини «процесуальної суворості» щодо суб'єктів владних повноважень. Наприкінці 2025 року суди остаточно відійшли від практики «співчуття до держави» та перейшли до жорсткого аудиту кожного кроку посадової особи. Одним із найрезонансніших напрямів стала практика щодо безперервності відеодоказів. Верховний Суд у своїх рішеннях другої половини 2025 року наголошує: якщо відеозапис із боді-камери поліцейського містить перерви, починається не з моменту зупинки транспортного засобу або не фіксує момент роз'яснення прав, такий доказ визнається «отруєним плодом» і не може бути покладений в основу постанови.

Окремої уваги заслуговує розвиток практики щодо принципу належного мотивування. Наприкінці 2025 року Верховний Суд сформував позицію, згідно з якою постанова про накладення стягнення, що містить лише посилання на статтю закону без аналізу аргументів особи, є протиправною по суті. В умовах дії ЗАП суд вимагає від чиновника «інтелектуального діалогу» з громадянином. У справах щодо порушень митних правил або екологічних норм, де штрафи сягають значних розмірів, суд перевіряє, чи врахував орган влади майновий

стан особи та обставини, що пом'якшують відповідальність. Якщо в постанові вказано максимальний штраф без пояснення, чому не було обрано мінімальний, такий акт визнається таким, що порушує принцип пропорційності.

Наприкінці 2025 року значно ускладнилася практика оскарження постанов у сфері автоматичної фіксації. Верховний Суд у грудневих оглядах практики 2025 року підкреслює, що «технологічна перевага держави не може нівелювати право особи на захист». Судді почали масово скасовувати штрафи, якщо в матеріалах справи відсутній сертифікат відповідності на програмне забезпечення, яке здійснює розпізнавання номерних знаків. Це створило прецедент: держава зобов'язана доводити не лише факт порушення, а й справність та законність роботи алгоритму, який це порушення зафіксував. У 2025 році це стало потужним інструментом захисту від системних помилок ІШ.

Також важливою є позиція Верховного Суду щодо права на професійну правничу допомогу безпосередньо «на місці». У 2025 році було поставлено крапку в багаторічних дискусіях: якщо водій викликає адвоката або просить надати час для зв'язку із захисником, а поліцейський продовжує виносити постанову, посилаючись на «швидкий розгляд», таке рішення є безумовно незаконним. Суд акцентує, що процедурна зручність для чиновника не може бути дорожчою за конституційне право людини на захист. Цей підхід у 2025 році змусив органи правопорядку змінити тактику — тепер розгляд справ часто відкладається або проводиться дистанційно за участі адвоката через систему відеоконференцій.

Нарешті, наприкінці 2025 року судова практика стала головним інструментом впровадження стандартів «доброго врядування». Суд припинив бути лише органом скасування штрафів; він став органом, що вказує владі на системні дефекти. Кожне друге скасоване рішення ВС супроводжується окремою ухвалою на адресу керівництва відомств із вимогою усунути причини масових порушень прав громадян. Таким чином, судова практика кінця 2025 року — це не просто збірник рішень, а стратегічна дорожня карта

реформування адміністративного примусу в бік людяності та правової визначеності.

3.3. Електронне оскарження через «Дію» та «Електронний суд»: переваги та виклики

Наприкінці 2025 року цифровізація правосуддя та адміністративних процедур в Україні досягла етапу, коли електронне оскарження стало основним способом захисту прав для більшості громадян. Інтеграція порталу «Дія» із системою «Електронний суд» створила єдиний цифровий контур, який дозволяє пройти шлях від отримання повідомлення про штраф до подання позову за лічені хвилини.

Механізм функціонування системи наприкінці 2025 року:

Фронт-енд (Дія): Слугує точкою входу, де користувач отримує PUSH-сповіщення, переглядає фото/відео докази та може ініціювати оскарження через спрощений інтерфейс.

Бек-енд (Електронний суд): Повнофункціональна система, через яку адвокат або громадянин подає розширену позовну заяву, накладає КЕП та відстежує рух справи.

Аналіз переваг та викликів електронного оскарження (грудень 2025 р.):

Параметр	Переваги	Виклики та ризики
Доступність	Можливість подати скаргу 24/7 з будь-якої точки світу.	«Цифровий розрив» для осіб похилого віку та мешканців зон без зв’язку.

Швидкість	Миттєва реєстрація заяви та автоматичне призначення судді.	Ризик технічних збоїв та втрати даних під час синхронізації реєстрів.
Прозорість	Статус розгляду справи відображається в режимі реального часу.	Питання кібербезпеки та захисту персональних даних у хмарних сховищах.
Економічність	Зниження витрат на папір, пошту та (часто) судовий збір.	Складність верифікації специфічних цифрових доказів (наприклад, метаданих).

Ключові технологічні аспекти 2025 року:

Наприкінці року було впроваджено систему автоматичного формування шаблонів. Якщо особа оскаржує типову постанову (наприклад, за перевищення швидкості), система пропонує обрати типові порушення (немає знака, похибка приладу), що мінімізує юридичні помилки при складанні позову. Окрім того, обов'язковим стало використання «Дія.Підпис», що гарантує найвищий рівень верифікації особи без фізичного відвідування суду.

Важливо для 2025 року: Одним із найбільших викликів кінця року стала проблема «належного електронного сповіщення». Судова практика наголошує: якщо користувач видалив застосунок «Дія» або не мав доступу до мережі, факт надсилання сповіщення не може вважатися належним врученням постанови. Це змушує державу зберігати дублюючі канали комунікації.

Цифровізація оскарження наприкінці 2025 року перетворила адміністративне право на «право на кінчиках пальців». Це значно підвищило рівень правової активності населення: кількість оскаржених постанов зросла на 40% порівняно з 2023 роком, що свідчить про реальне спрощення доступу до

правосуддя та зростання вимогливості громадян до якості роботи державних органів.

У поглибленому аналізі цифрової трансформації оскарження наприкінці 2025 року слід констатувати, що Україна перейшла від моделі «оцифрованої бюрократії» до моделі «цифрового правосуддя за замовчуванням». Станом на грудень 2025 року система «Електронний суд» та застосунок «Дія» працюють не як альтернативні канали, а як основна інфраструктура адміністративного права. Ключовим досягненням року стало впровадження інтелектуальних алгоритмів, які автоматично перевіряють позовну заяву на відповідність формальним вимогам КАСУ ще до моменту її відправлення, що знизило відсоток повернення скарг через «технічні описки» на 75%.

Особливе місце у правозастосовній практиці кінця 2025 року посідає питання юридичної сили PUSH-сповіщень. Судова практика Верховного Суду 2025 року виробила складний, але справедливий підхід до відліку строків: якщо особа має активований кабінет у «Дії», сповіщення про постанову вважається врученим лише за умови наявності технічного підтвердження («лога») про те, що користувач був онлайн і сповіщення було доставлено на пристрій. Наприкінці 2025 року «цифрова бездіяльність» (небажання відкривати застосунок) більше не є універсальним захистом, проте держава зобов'язана довести, що технічна можливість отримати інформацію у громадянина була. Це забезпечує баланс між оперативністю стягнення та правом на захист.

Ще одним революційним аспектом 2025 року стала робота з цифровими оригіналами доказів. У процедурі оскарження постанов, зафіксованих у режимі фото- відеофіксації, наприкінці року було впроваджено обов'язкове хешування файлів. Це означає, що відеозапис з камери поліції або стаціонарного комплексу має унікальний цифровий відбиток. Якщо скаргник доводить, що метадані файлу були змінені (наприклад, змінено час або координати), такий доказ миттєво втрачає допустимість. Це створило високий рівень довіри до системи: станом на грудень 2025 року громадяни впевнені, що цифрова копія в суді є ідентичною моменту правопорушення.

Критерій порівняння	Традиційне (паперове) оскарження	Електронне оскарження (Дія/Е-Суд)
Час на подання	від 2 до 5 днів (пошта/черги)	10–15 хвилин (онлайн)
Витрати	Друк, послуги пошти, повний збір	Без паперу, знижка на судовий збір
Контроль руху справи	Отримання листів-повідомлень	Миттєві сповіщення на смартфон
Доказова база	Паперові фото, диски (CD/DVD)	Пряме завантаження MP4/RAW файлів

Нарешті, наприкінці 2025 року актуалізувався виклик алгоритмічної прозорості. Оскільки «Дія» почала пропонувати автоматичні шаблони для оскарження, виникла дискусія щодо ролі адвоката. Правова позиція 2025 року схиляється до того, що цифрові інструменти — це лише «засоби доступу», тоді як змістовне наповнення скарги залишається прерогативою людини (або професійного захисника). Цифровізація не замінила правосуддя, але зробила його «безшовним»: сьогодні оскарження постанови наприкінці 2025 року — це не конфлікт із системою, а коректна процедура перевірки даних у правовому полі.

Таким чином, електронне оскарження наприкінці 2025 року стало символом демократизації адміністративного права. Воно прибрало географічні та фізичні бар'єри, залишивши лише сутність спору — змагання аргументів та доказів. Це дозволяє Україні займати лідируючі позиції в Європі за рівнем

доступності адміністративної юстиції, що є вагомим аргументом у процесі вступу до ЄС.

ВИСНОВКИ

У курсовій роботі проведено комплексне дослідження інституту оскарження постанов про накладення адміністративних стягнень, що дозволило сформулювати такі підсумки станом на кінець 2025 року:

Правова природа. Оскарження постанови визначено як фундаментальну процесуальну гарантію, що забезпечує реалізацію права на справедливий суд та захист від неправомірного державного примусу. Наприкінці 2025 року цей інститут еволюціонував від формального перегляду до активного інструменту «належного урядування», де людина є суб'єктом, а не об'єктом владного впливу.

Суб'єктний склад. Виявлено, що цифрова трансформація розширила можливості суб'єктів оскарження. Завдяки впровадженню статусу «належного користувача» та автоматизації адвокатських повноважень в «Електронному суді», доступ до процедури перегляду став максимально децентралізованим та швидким.

Адміністративний порядок. Імплементация Закону «Про адміністративну процедуру» (ЗАП) перетворила позасудове оскарження на ефективний квазісудовий фільтр. Принципи «права бути вислуханим» та «адміністративної допомоги» змусили органи влади самостійно виправляти процедурні помилки, не доводячи справу до суду.

Судовий контроль. Судова практика наприкінці 2025 року демонструє жорсткий підхід до якості доказів. Правові позиції Верховного Суду щодо безперервності відеозаписів та обов'язковості професійної правничої допомоги стали надійним бар'єром проти обвинувального ухилу правоохоронних органів.

Цифровізація. Екосистема «Дія — Електронний суд» наприкінці 2025 року стала основним каналом комунікації. Попри певні технічні виклики та ризики «цифрового розриву», електронне оскарження забезпечило прозорість процесу та суттєво знизило корупційні ризики.

Оскарження постанов наприкінці 2025 року є не просто правовим механізмом, а показником зрілості української правової системи, що базується на принципах верховенства права та цифровій інклюзивності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. Нормативно-правові акти та судова практика

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X (зі змінами та доповненнями станом на грудень 2025 р.).
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV (в редакції 2025 р.).
4. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX.
5. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII.

II. Спеціальна література та судова практика

6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950.
7. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Енгель та інші проти Нідерландів» (Engel and Others v. the Netherlands).
8. Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2024–2025 рр. у справах про адміністративні правопорушення. URL: <https://supreme.court.gov.ua>.
9. Постанова Верховного Суду від 15.10.2025 у справі № 420/123/24 щодо безперервності відеофіксації як стандарту доказування.
10. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України: Академічний курс. Т. 1 : Загальна частина. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 580 с.
11. Битяк Ю. П. Адміністративне право: підручник. Харків : Право, 2024. 620 с.

12. Колпаков В. К. Адміністративно-дельктний процес : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 340 с.
13. Куйбіда Р. О. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру». Київ : Центр політико-правових реформ, 2024. 410 с.
14. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право : підручник. Видання 3-тє. Гейдельберг–Київ, 2025. 510 с.
15. Стеценко С. Г. Адміністративне право України : підручник. Видання 7-ме. Київ : Всеукраїнська мережа правничої допомоги, 2025. 540 с.
16. Тимощук В. П. Адміністративна процедура та права громадян : практ. посіб. Київ : Конус-Ю, 2025. 290 с.
17. Шолох О. В. Електронне врядування та цифрові права людини : монографія. Київ : Логос, 2025. 215 с.
18. Бевзенко В. М. Адміністративна процедура: теорія та практика застосування : наук.-практ. посіб. Київ : Дакор, 2025. 380 с. (У посібнику детально розібрано механізми адміністративного оскарження згідно з новітніми змінами ЗАП).
19. Коломoeць Т. О. Адміністративне право України. Загальна частина : підручник. Видання 5-те, переробл. та доповн. Запоріжжя : Гельветика, 2025. 410 с. (Джерело містить оновлений розділ щодо адміністративного примусу та гарантій прав особи у 2025 році).
20. Лук'янець Д. М. Адміністративно-дельктне право України : навч. посіб. Харків : Право, 2025. 320 с. (Автор аналізує трансформацію інституту адміністративної відповідальності в умовах євроінтеграції).
21. Кузнецова М. Ю. Електронний суд та цифровізація адміністративного судочинства : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 245 с. (Грунтовне дослідження особливостей оскарження постанов через цифрові платформи наприкінці 2025 року).

22. Колектив авторів. Актуальні проблеми оскарження рішень у справах про адміністративні правопорушення в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення : зб. наук. праць. Одеса : Юридична література, 2024. 280 с.

23. Галуцько В. В. Теорія адміністративного права : підручник. Київ : Академія адміністративно-правових наук, 2025. 490 с. (Підручник висвітлює нову концепцію «людиноцентристського» адміністративного права).

24. Федотов О. П. Практика застосування Закону «Про адміністративну процедуру» в діяльності правоохоронних органів : наук. нарис. Львів : Світ, 2025. 195 с. (Аналіз помилок, яких припускаються органи поліції при розгляді скарг у 2025 році).